

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/28/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322010282
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6322010282.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Michaela Buceková, PhD., v trestnej veci obžalovaného A. B. C., stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 02.05.2024 konajúc o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica – pracovisko Brezno, sp. zn. BR-6T/80/2022 zo dňa 08.02.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. C. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica – pracovisko Brezno, sp. zn. BR-6T/80/2022 zo dňa 28.09.2023 bol obžalovaný A. B. C. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a), d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

od presne nezisteného času, v obci Predajná, Kalvárska 269, začal potom ako sa zoznámil s D. E., nar. XX.XX.XXXX (zomrelom dňa XX.XX.XXXX), naposledy bytom D., F. XXX/XX, ktorý trpel chorobou a závislosťou na alkohole, súčasne navštevovať aj jeho matku G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. XXX/XX, s ktorou žili v jednej domácnosti, a ktorá bola ležiacou pacientkou po opakovaných mozgových príhodách, nosil jej nákupy a prejavoval jej vzhľadom k tomu, že sa jednalo o cudziu osobu nezvyčajnú starostlivosť, čím jej zlý mentálny a zdravotný stav a vysoký fyzický vek zneužil na vybudovanie dôvery k svojej osobe, ktorú následne zneužil na to, aby mu G. E. dňa 11.05.2017 darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena za prítomnosti matrikárky Obecného úradu Predajná, ktorá osvedčovala podpis darcu na zmluve, darovala nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX okres Brezno, obec D., k.ú. D. na parcele číslo 335/1, druh pozemku záhrada o výmere 659 m² a parcele číslo XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 666 m² na ktorej je postavený rodinný dom súpisné číslo XXX, pričom vedel, že daryňa nemôže rozpoznať a pochopiť význam tohto právneho úkonu, následne na základe podpísanej darovacej zmluvy bol pracovníkmi Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v jeho prospech, pričom ak by mali pracovníci Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor vedomosť o okolnostiach darovania predmetných nehnuteľností a o zdravotnom stave daryne, tak by vklad vlastníckeho práva povolený nebol, pričom jej sľúbil, že v dome bude môcť ostať bývať aj spolu s jej synmi D. E. a H. E., napriek tomu následne dňa 21.07.2017 uzatvoril s G. E., ako osobou oprávnenou z vecného bremena Zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania zmienených nehnuteľností v jeho prospech ako povinného z vecného bremena pričom právo užívať zmienené nehnuteľnosti pre G. E. a jej synov D. E. a H. E. vyplývalo už len z nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, a zmienené nehnuteľnosti následne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19.01.2018 previedol na tretie osoby, teda záujem o G. E. a jej syna D. E. len predstieral a jeho skutočným záujmom bol len majetok poškodenej, čím G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom

F. XXXX, D., t.č. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb I., C. XXX/XX, J., K., spôsobil škodu vo výške 87 500,- Eur, nakoľko nebolo preukázané, že daný skutok je trestný čin.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal odvolanie okresný prokurátor a to v neprospech obžalovaného a to tak do viny a trestu. V písomných dôvodoch okresný prokurátor uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že omyl poškodenej spočíval práve v aktívnom konaní obžalovaného, ktorý predstieral záujem o jej osobu a osobu jej syna, pričom v skutočnosti mal záujem len o jej majetok.

Súd mal za preukázané, že obžalovaný bol v dlhodobejšom kontakte s poškodenou a jej synom, navštevoval ich a zabezpečoval im istú starostlivosť, čo však skončilo vzápätí potom, ako dosiahol darovanie predmetnej nehnuteľnosti vo svoj prospech a následnom zrušení vecného bremena v prospech poškodenej. Avšak konkrétne konanie obžalovaného, ktorý konal premysleným spôsobom, podľa prokurátora spočívalo v tom, že predstieraným záujmom o poškodenú a jej syna D. E., ktorý bol jej obľúbencom, si získal jej dôveru, čo mu uľahčil jej zdravotný stav, vysoký vek a túto dôveru následne spolu s jej nepriaznivým duševným a somatickým stavom a vysokým vekom využil tak, že dosiahol darovanie zmienených nehnuteľností v jej vlastníctve. U poškodenej navodil dojem, že v dome bude môcť bývať zriadením vecného bremena v jej prospech, avšak bezprostredne po zavkladovaní darovacej zmluvy s poškodenou podpísal ďalšiu zmluvu, na základe ktorej bolo vecné bremeno zrušené. Je zrejmé, že argumentácia obžalovaného, že mohli prísť o dom, vyznieva účelovo aj preto, že sama poškodená žiadne exekúcie nemala a len ona bola výlučnou vlastníčkou domu. Argument pre darovanie predmetných nehnuteľností obžalovanému vzhľadom na vykonané dokazovanie neobstojí, nakoľko je zrejmé, že podstatne viac starostlivosti a pozornosti ako obžalovaný poskytoval poškodenej a jej synovi D. jej syn H. E., či susedia B. L. a D. C., a to na rozdiel od obžalovaného, u ktorého sa jednalo len o návštevy a drobné nákupy. Okresný prokurátor okrem ďalších skutkových zistení poukázal najmä na to, že k uzavretiu zmluvy o zániku vecného bremena došlo už 21.07.2017, pričom kataster povolil výmaz vecného bremena dňa 18.08.2017. Z toho je zrejmé, že obžalovaný a svedok M. už v uvedenom období rokovali o predaji predmetného domu. Teda obžalovaný už bezprostredne po darovaní domu poškodenou riešil jeho predaj s cieľom získať majetkový prospech pre seba. Zároveň obžalovaný objednal ocenenie predmetnej nehnuteľnosti krátko po tom, ako nadobudol vlastnícke právo k nej, a to 10.07.2017. Argumentácia, že obžalovaný tak spravil na žiadosť syna D. E., vzhľadom k tomu, že tomuto už nesvedčilo vlastníctvo, vyznieva nelogicky a zároveň nebolo v súlade s vôľou poškodenej.

Krajský súd na základe takto podaného odvolania zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica – pracovisko Brezno, sp. zn. BR-6T/80/2022 zo dňa 28.09.2023 v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na nové pojednanie a rozhodnutie.

Konštatoval, že úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude v potrebnom rozsahu zopakovať vykonané dôkazy, resp. jednotlivé dôkazy hodnotiť nielen jednotlivo, ale opakovane aj vo vzájomnej súvislosti. Pomoc, resp. spolukonanie D. E. vo vzťahu k obžalovanému vzhľadom na rozsah podanej obžaloby, nie je podstatným faktom, vzhľadom k tomu, že v predmetnej trestnej veci sa vyvodzuje zodpovednosť len voči konaniu obžalovaného. Vzhľadom k týmto skutočnostiam krajský súd zaviazal okresný súd k tomu, aby predmetné fakty zoradil do časovej súvislosti ako nasledovali a zároveň na základe nich tieto zosúladil s jednotlivými krokmi obžalovaného a až na základe takto vyhodnotených dôkazov rozhodol o vine obžalovaného. Zároveň krajský súd konštatoval, že nesúhlasí s názorom okresného súdu, že poškodená konala len pod vplyvom syna D., keďže takéto tvrdenie rovnako možno považovať len ako domnienku zo strany okresného súdu, a teda bez paralelného vyhodnotenia konania zo strany obžalovaného, aj vo vzťahu k tejto skutočnosti, nebolo možné bez pochyby povedať, že obžalovaný nevyužil omyl poškodenej alebo aj poškodenej so synom D..

Na základe zrušujúceho uznesenia krajského súdu okresný súd opätovne vykonal hlavné pojednanie, na ktorom rozhodol rozsudkom sp. zn. BR-6T/80/2022 zo dňa 08.02.2024 tak, že uznal obžalovaného A. B. C. za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), d) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

od presne nezisteného času, v obci D., F. XXX, začal potom ako sa zoznámil s D. E., nar. XX.XX.XXXX (zomrelom dňa XX.XX.XXXX), naposledy bytom D., F. XXX/XX, ktorý trpel chorobou a závislosťou

na alkohole, súčasne navštevovať aj jeho matku G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. XXX/XX, s ktorou žili v jednej domácnosti, a ktorá bola ležiacou pacientkou po opakovaných mozgových príhodách, nosil jej nákupy a prejavoval jej vzhľadom k tomu, že sa jednalo o cudziu osobu nezvyčajnú starostlivosť, čím jej zlý mentálny a zdravotný stav a vysoký fyzický vek zneužil na vybudovanie dôvery k svojej osobe, ktorú následne zneužil na to, aby mu G. E. dňa 11.05.2017 darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena za prítomnosti matrikárky Obecného úradu Predajná, ktorá osvedčovala podpis darcu na zmluve, darovala nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX okres Brezno, obec D., k.ú. D. na parcele číslo 335/1, druh pozemku záhrada o výmere 659 m² a parcele číslo XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 666 m² na ktorej je postavený rodinný dom súpisné číslo XXX, pričom vedel, že daryňa nemôže rozpoznať a pochopiť význam tohto právneho úkonu, následne na základe podpísanej darovacej zmluvy bol pracovníkmi Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v jeho prospech, pričom ak by mali pracovníci Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor vedomosť o okolnostiach darovania predmetných nehnuteľností a o zdravotnom stave daryne, tak by vklad vlastníckeho práva povolený nebol, pričom jej sľúbil, že v dome bude môcť ostať bývať aj spolu s jej synmi D. E. a H. E., napriek tomu následne dňa 21.07.2017 uzatvoril s G. E., ako osobou oprávnenou z vecného bremena Zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania zmienených nehnuteľností v jeho prospech ako povinného z vecného bremena pričom právo užívať zmienené nehnuteľnosti pre G. E. a jej synov D. E. a H. E. vyplývalo už len z nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, a zmienené nehnuteľnosti následne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19.01.2018 previedol na tretie osoby, teda záujem o G. E. a jej syna D. E. len predstieral a jeho skutočným záujmom bol len majetok poškodenej, čím G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX, D., t.č. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Hron, ŠKN 769/19, Dubová, Nemecká, spôsobil škodu vo výške 87 500,- Eur.

Za to bol obžalovaný A. B. C. odsúdený podľa § 221 ods. 3, § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2 Tr. zák. bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. bolo obžalovanému prikázané, aby v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia zaplatil poškodenej G. E. škodu vo výške 87 500,- Eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný k povinnosti zaplatiť poškodenej G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. XXX/XX, t.č. v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb I., C. XXX/XX, J., škodu o výške 87 500,- Eur.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil rozsiahlym vyhodnotením jednotlivých dôkazov, ktoré vykonal, pričom považoval za preukázané, že obžalovaný bol pred darovaním, po dlhšiu dobu v úzkom kontakte s poškodenu a jej synom D.. Obžalovaný poznal poškodenú a D. niekoľko rokov a možno objektívne konštatovať, že v rozhodnom období bol priateľom D. E.. Navštevoval poškodenú a hlavne D. v ich domácnosti a zabezpečoval hlavne pre D. aj určitú starostlivosť. S D. a poškodenu prestal obžalovaný po darovaní a následnom zrušení vecného bremena v prospech poškodenej udržiavať kontakt v takej miere, v akej ho s nimi dovtedy udržiaval a prestal im zabezpečovať starostlivosť, ktorú im dovtedy zabezpečoval. Obžalovaný sa nezúčastnil na pohrebe D. E., hoci o jeho smrti a následnom pohrebe mal vedomosť. Uvedené skutočnosti preukazujú výpovede obžalovaného, opatrovníka poškodenej, poškodenej, svedkyne L. a svedka C..

Súd sa v plnej miere stotožnil so závermi znaleckého posudku znalca MUDr. Jána Konôpku. Poškodená už v rozhodnom období trpela vážnymi zdravotnými problémami, t. j. dementným syndrómom stredne ťažkého stupňa, so znížením kognitívnych poznávacích schopností a so striedaním lucidných a amentiformných fáz, a teda vo výsledku so striedavým zlepšením, resp. zhoršením schopnosti rozpoznávať skutočnosti v čase a priestore, bez náležitého zlepšenia kognitívnych poznávacích funkcií, teda schopnosti rozpoznávať niektoré skutočnosti do ich dôsledku a významu. Poškodená trpela takýmto duševným ochorením ešte v roku 2016, pričom zdravotný stav poškodenej sa mal s najväčšou pravdepodobnosťou postupom času zhoršovať, a to najmä v dôsledku prekonania niekoľkých mozgových príhod, počínajúc rokom 2013, a v dôsledku vyššieho

veku poškodenej. Takéto zhoršenie duševného a somatického stavu poškodenej bolo možné u nej badať pri dlhodobejšom a častejšom kontakte aj laikom, pričom však v jednotlivých prípadoch, pri krátkodobom alebo jednorazovom kontakte, nemusela osoba pozorovať u nej prejavy duševnej choroby, ktorou poškodená trpela. Poškodená si nemusela byť plne vedomá významu a dôsledku právnych úkonov, ktoré spravila vo svoj neprospech.

Okresný súd má za to, že z výsluchov svedkyň N. a A. vyplynulo, že v poškodená v čase overenia podpisu bola orientovaná v čase a priestore a pri overení podpisu vedela, čo podpisuje a uviedla, že na týchto úkonoch sa dohodli s D.. Aj svedkovia B. L. a D. C. potvrdili, že poškodená bola mentálne v poriadku, po rozumovej stránke sa javila dobre a aj po poslednej porážke si všetko pamätala, čo rozprávala dávalo zmysel.

Okresný súd konštatoval, že tieto skutočnosti nevyučujú závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý uviedol, že dementný syndróm u poškodenej G. E. sa nemusel prejavovať viditeľne, v čase podpisu zmluvy sa mohla nachádzať v tzv. lucidnej fáze, kedy je človek plne orientovaný a nie sú na ňom badať prejavu duševnej poruchy. Striedanie uvedených fáz u poškodenej potvrdil aj svedok B. F., ktorý popísal mentálny stav poškodenej ako kolísavý, niekedy bola úplne normálna, inokedy nespoznávala človeka. Z týchto záverov mal okresný súd za to, že obžalovaný využil zdravotný stav tak poškodenej G. E., ako aj jej syna D. E., keď predstieral záujem o nich, získal si ich dôveru, čo mu uľahčilo ich zdravotný stav, vek a túto dôveru následne spolu s nepriaznivým duševným a somatickým stavom a vysokým vekom poškodenej využil na to, že poškodená mu darovala predmetné nehnuteľnosti a následne aj zrušila vecné bremeno, jej právo doživotného užívania. Okresný súd neopomenul skutočnosť, že k tomu, že poškodená nakoniec uverila obžalovanému, musel prispieť aj syn D. E., ktorý taktiež plne dôveroval obžalovanému. Okresný súd mal za to, že bezprostredne po zavkladovaní predmetnej darovacej zmluvy obžalovaný s poškodenou podpísal ďalšiu zmluvu, a to zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania predmetného rodinného domu zo dňa 21.07.2017, ktorou bolo vecné bremeno zrušené, pričom právo užívať predmetnú nehnuteľnosť poškodenej nevyplývalo už zo žiadneho právneho dokumentu. To, že obžalovaný uviedol do omylu poškodenú a jej syna v tom, že môžu predmetné nehnuteľnosti naďalej užívať aj po darovaní predmetných nehnuteľností, dokazuje aj uzavretie nájomnej zmluvy zo dňa 01.12.2017, ktorá bola uzavretá medzi obžalovaným ako prenajímateľom a nájomcami – poškodenou, opatrovníkom H. E. a D. E.. Z tejto zmluvy vyplývalo, že predmetom nájmu sú práve predmetné darované nehnuteľnosti, teda predmetný rodinný dom za nájomné vo výške 1,- Euro. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú, pričom ju bolo možné ukončiť, a to vypovedať v trojmesačnej výpovednej lehote, a to bez uvedenia dôvodu. Uvedené skutočnosti podľa okresného súdu korešpondovali aj so závermi znaleckého dokazovania a nasvedčujú tomu, že poškodená plne nechápala význam právnych úkonov, ktoré uzavrela a plne si neuvedomila následky z nich vyplývajúce, keďže sa jednalo o právne úkony, ktoré boli uzavreté vyslovene v jej neprospech.

Ďalšou nepochybnou skutočnosťou bolo, že v čase, kedy došlo k podpisu darovacej zmluvy v prítomnosti svedkyne O. N. ako pracovníčky Obecného úradu v Predajnej, ktorá dobre poznala rodinu E. a ktorá sa po podpise zmluvy opätovne pýtala D. E., či si to dobre rozmysleli, viedlo k tomu, že na overenie podpisu poškodenej pri uzatvorení zmluvy o zániku vecného bremena obžalovaný prizval svedkyňu O. A., pracovníčku Notárskeho úradu v Banskej Bystrici, ktorá predtým poškodenú nepoznala, nemala vedomosti o predmetnej rodine a ktorá aj k podpisu predmetnej zmluvy pristupovala vyslovene formálne. Z týchto dôvodov mal okresný súd za to, že obžalovaný mal väčšiu istotu v tom, že sa poškodená prípadne nedozvie o následkoch podpisu predmetnej zmluvy, teda že stratí právo v predmetnom dome bývať.

Okresný súd ďalej poukázal na skutočnosti, že o úmysle obžalovaného svedčia ďalej následné kroky po darovaní nehnuteľnosti, a to v prvom rade po tom, ako bolo zrušené doživotné užívanie bývania poškodenej, sa obžalovaný prestal nielen o poškodenú, ale aj o jej syna D. zaujímať. Podľa jeho samotného vyjadrenia vôbec nevedel, že leží v kóme, dozvedel sa to až po dlhšom čase a napriek tomu, že sa o tom dozvedel, nikdy nebol syna D. v nemocnici pozrieť a dokonca sa nezúčastnil ani jeho pohrebu. Súd poukázal na to, že obžalovaný ešte predtým, ako bola zavkladovaná zmluva o zániku vecného bremena dňa 27.07.2017, už predtým dňa 08.07.2017 si telefonicky u znalkyne P. H. C. objednal ocenenie predmetných nehnuteľností. Táto ohliadka sa uskutočnila dokonca dňa 15.07.2017 za účasti obžalovaného, čo vyslovene dokazuje úmysel obžalovaného predmetné nehnuteľnosti ďalej predať. Následne obžalovaný začal rokovania so svedkom M. o tom, či by nechcel predmetné nehnuteľnosti

kúpiť. V tomto smere poukázal na rozpor vo výpovedi svedka M., keď na hlavnom pojednávaní uviedol, že o kúpe predmetných nehnuteľností sa rozprával s obžalovaným krátky čas, možno jeden až dva mesiace pred uzavretím kúpnej zmluvy, ale vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol, že sa o tom bavili už asi pol roka pred uzavretím kúpnej zmluvy, čo skôr korešponduje s konaním obžalovaného, keď si objednal ohodnotenie predmetných nehnuteľností už začiatkom júla 2017. Okresný súd ako za vyslovene účelové považoval tvrdenie obžalovaného, že predmetný znalecký posudok dal vypracovať na žiadosť D. E., keďže súdu absolútne nebol zrejmý záujem D. E. na ohodnotení predmetného domu, keď k predmetnej nehnuteľnosti už nemal žiadne vecné práva. Účelom ohodnotenia predmetných nehnuteľností, bol záujem obžalovaného predmetné nehnuteľnosti ďalej predať.

Proti tomuto rozsudku priamo do zápisnice podal odvolanie obžalovaný, ako aj jeho obhajca s tým, že predmetné odvolanie bližšie odôvodnil v písomných dôvodoch, v ktorých uviedol, že zo strany okresného súdu nebolo dokázané, že by sa jednalo o akékoľvek aktívne konanie obžalovaného a je zrejmé, že sa jednalo o jasne formulovanú vôľu G. E. pri všetkých právnych úkonoch. Rozsudok je podľa jeho názoru postavený na domýšľaní si dôvodov, pretože žiadny dôkaz nepreukázal akékoľvek skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že skutok je vôbec správne právne kvalifikovaný. Poukázal na to, že nebolo preukázané žiadne aktívne konanie zo strany obžalovaného, nakoľko obdarovaný len prijal dar, teda akceptoval vôľu darcu potvrdenú niekoľkými svedkami. Má za to, že v predmetnej veci bolo jednoznačne len hypoteticky dokázané, resp. sa jednalo len o hypotézu súdu, že jeho konanie smerovalo k uvedeniu niekoho do omylu, či sledovalo nezákonný cieľ. Zistený skutkový stav bol zistený len jednostranne a nemožno ho považovať za dostatočné zistenie „nad rozumné pochybnosti“, pretože v prípravnom konaní nebol vypočutý ani svedok D. C., ani svedkyňa L., ktorí obaja jasne potvrdili, že nielen daryňa bola spôsobilá právne konať, ale že jej konanie bolo v zhode s D. E., s ktorým tieto záležitosti vždy riešila. Záverom poukázal na to, že obžalovaný dokonca nebol prítomný v čase podpisovania právneho úkonu, a teda nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu. V ďalších dôvodoch svojho odvolania poukázal na jednotlivé výpovede svedkov, z ktorých jednoznačne podľa neho vyplynulo, že prijatie daru je legitímny a právne akceptovateľný úkon, t. j. akceptácia oferty, čo nemôže byť trestnoprávne postihnutelné a už vôbec nie za okolnosti danej veci. Zároveň poukázal na zásadu „ultima ratio“, a to že ochrana majetkových práv mala byť v prvom rade uplatňovaná prostriedkami občianskeho a obchodného práva a až tam, kde je táto ochrana neúčinná a kde porušovanie súkromno-právnych vzťahov svojou intenzitou dosahuje zákonom predpokladanú nebezpečnosť, je na mieste uvažovať o trestnej zodpovednosti.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.05.2024 obhajca obžalovaného uviedol, že sa pridrižiava písomných dôvodov podaného odvolania, pričom prioritne poukázal na výpoveď svedkyne N., ktorá bola prítomná pri prvom úkone, kedy obžalovaný nebol prítomný, aj na skutočnosť, že sa opakovane vrátila do domu poškodenej a v neposlednom rade na skutočnosť, že uviedla, že svedkyňa bola ovplyvňovaná synom poškodenej H. E.. Zároveň poukázal aj na výpovede pána doktora F., L. a N., ako aj na konanie D. E.. Čo sa týka škody, poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti prebieha civilné konanie k určeniu vlastníckeho práva, čo by vzhľadom na výrok súdu v trestnom konaní mohlo viesť k tomu, že by sa zdvojiť, resp. strojiť právny titul v súvislosti so škodou. Navrhol teda, aby krajský súd vzal do úvahy okolnosti „in dubio pro reo“, ako aj „ultima ratio“ a oslobodil obžalovaného spod obžaloby, resp. aby ak by chcel vykonať nové dôkazy, vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie.

Krajský prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že má za to, že okresný súd rozhodol zákonne a správne, je zrejmé, ako vyplýva zo skutkového stavu, že pri vyhodnení následných krokov obžalovaného pri prevode nehnuteľností, tento len predstieral reálny záujem, a teda okresný súd vyhodnotil vec zákonne a správne, pričom uložil primeraný trest vzhľadom na páchanú trestnú činnosť.

Obžalovaný reagoval na argumentáciu prokurátora a uviedol, že vzťah s poškodenou a jej synom trval niekoľko rokov, pravidelne sa s nimi stretával, staral sa o nich, ich vzťah bol dočasne prerušený len z dôvodu jeho závažnej hospitalizácie. Uviedol tiež, že nemá pocit viny, poškodenú nechal aj po obdržaní daru bývať v nehnuteľnosti bezodplatne, bez refundácie nákladov akýchkoľvek, preto navrhol, aby ho krajský súd spod obžaloby oslobodil.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom

konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 a 6 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takýto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade podaného odvolania v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby mu umožnili spravodlivé rozhodnutie v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., kedy potom aj súd tieto jednotlivé dôkazy správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. Prvostupňový súd v podrobných dôvodoch napadnutého rozsudku v súlade s § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol, ktoré skutočnosti považoval za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali.

Z pohľadu krajského súdu je jednoznačne zrejmé, že okresný súd po zrušení prvostupňového rozhodnutia v zmysle uznesenia krajského súdu pristúpil k dôkladnejšiemu hodnoteniu jednotlivých dôkazov, a to najmä v ich vzájomných súvislostiach a vo vzťahu ku konaniu poškodenej, ako aj obžalovaného v časovej línii a neopomenul vyhodnotiť aj konanie obžalovaného po spáchaní skutku.

Argumentácia obžalovaného, že z jeho strany nebol preukázaný úmysel, pričom poukazuje na jednotlivé výpovede svedkov, ako aj na jednotlivé skutočnosti, z pohľadu krajského súdu nič nemenia na skutočnosti, že jeho úmysel vyplýva z jednotlivých dielčích úkonov a je zrejmé, že tieto vo vzájomnej súvislosti dávajú dostatočný prehľad o konaní obžalovaného a jeho úmysle.

Je zrejmé, že pri hodnotení každého jedného jeho úkonu a svedeckej výpovede, ktorá korešponduje s týmto úkonom, by úmysel zo strany okresného súdu nebol preukázaný, avšak v ich vzájomných súvislostiach tento úmysel preukázaný je. Je zrejmé, že obžalovaný v čase podpisu darovacej zmluvy nebol prítomný pri tomto úkone, avšak je zrejmé, že samotná svedkyňa vzhľadom na skutočnosť, že sa pokúsila vrátiť a rozprávať sa s poškodenou, mala pochybnosti o takomto úkone. To, že pri presvedčaní poškodenej pomáhal D. E., resp. v danom čase v určitej miere spolupracoval s obžalovaným, nakoľko mohol byť ním o vhodnosti takéhoto právneho úkonu presvedčený, nič nemení na skutočnosti, že táto zmluva bola podpísaná. Následne je krajskému súdu zrejmé, že ďalšie konanie obžalovaného, ktoré on považuje za zákonné a nerozporné s právnym predpisom, nemá logickú oporu, nakoľko nebolo nikdy z jeho strany vysvetlené, prečo k podpisu zmluvy o zrušení vecného bremena pribral inú osobu, ako osobu, ktorá bola pri prvom podpise zmluvy o darovaní. Následne aj konanie s budúcim kupcom, ako aj ohodnocovanie nehnuteľnosti v čase, kedy ešte nebola zavkladovaná darovacia zmluva jednoznačne preukazuje skutočnosť, že jeho zámer a úmysel bol iný, ako deklarovaný jednotlivými úkonmi. Je teda záver okresného súdu v tom, že úmysel obžalovaného je jeho jednotlivými úkonmi preukázaný za dôvodný.

Možno sa stotožniť s tvrdením okresného súdu, že obžalovaný využil vysoký vek a duševnú chorobu poškodenej, ľahkú manipulovateľnosť, ako aj chorobu a prípadnú závislosť D. E. na alkoholických nápojoch, za účelom vybudovania si dôvery k jeho osobe. Obžalovaný, vzhľadom na jeho ďalšie kroky, ktoré nasledovali po darovaní nehnuteľnosti a zrušení vecného bremena poškodenej, len predstieral skutočný záujem o poškodenú a jej syna D. E.. Kroky obžalovaného vyslovene preukazujú úmysel obžalovaného získať majetok poškodenej za účelom získania finančnej hotovosti, keď tento majetok chcel obžalovaný predať, a teda nemal skutočný záujem nechať poškodenú a jej syna v predmetnom dome bývať.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný a priestupkovo bol naposledy riešený len v roku 2022, okresný súd správne pri ukladaní trestu zistil prevahu poľahčujúcich okolností, a preto ukladal obžalovanému trest podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. a § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., kde pri prevahe poľahčujúcich okolností znižoval hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu a nakoniec uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov, ktorý mu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov s dohľadom probačného a mediačného úradníka. Zároveň rozhodol o povinnosti v skúšobnej dobe uhradiť poškodenej spôsobenú škodu vo výške 87.500,- Eur.

Krajský súd je toho názoru, že takto uložený trest plní jednak funkciu individuálneho potrestania páchatel'a, ako aj úlohu generálnej prevencie vzhľadom k tomu, že takéto konanie, kedy sa zneužíva osoba vysokého veku a dôveryhodnosť osoby závislej je vysoko spoločensky nebezpečná a je vo verejnom záujme a ochrane verejného poriadku, aby sa takéto konanie zo strany sofistických páchatel'ov postihovalo. Je zrejmé, tak ako v tomto prípade, že hodnotenie jednotlivých dôkazov v rámci zisteného skutkového stavu bez súvzťažnosti časovej v spojení so súvislosťou jednotlivých úkonov skresľuje pohľad o takejto trestnej činnosti a jednoznačne sťažuje aj jej dokázanie.

Z týchto dôvodov sa potom krajský súd nemohol stotožniť s argumentáciou obhajoby uvedenou v odvolaní obžalovaného a postupom podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. C. zamietol, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.